

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:
președinte –Petru Ursache,
judecătorii –Ghenadie Nicolaev și Constantin Alerguș,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat și avocatul Elvira Iftodi în numele acestuia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2013 în cauza penală în privința lui

Borșci Stepan Mihail, născut la 09 octombrie 1961, originar și domiciliat în s. Răciula, r-nul Călărași;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 11.01.2012 - 11.01.2013 (prima instanță)***
- 2. 12.02.2013 – 19.06.2013 (instanța de apel)***
- 3. 23.10.2013 – 22.01.2014 (instanța de recurs ordinar);***

Asupra admisibilității recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 11 ianuarie 2013, ***Borșci Stepan*** a fost condamnat:

- în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare;
- în baza art. 206 alin. (2) lit. a) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 12 (doisprezece) ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de Cojocar Igor, Zderciuc Nina, Zderciuc Ion, Bulgaru Nina, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, Borșci Stepan, în participație cu concubina sa, Ciobanu Victoria, la începutul lunii mai 2004, urmărind scopul traficului de ființe umane, folosind certificatul de naștere pe

numele Ciobanu Ion Victor, a.n. 07 octombrie 1992, l-au trecut ilegal peste frontiera Republicii Moldova, Republicii Ucraina și Federației Ruse pe Cojocarul Igor, a.n. 18 ianuarie 1986, originar și locuitor al s. Unțești, r-nul Ungheni, și aplicând forță fizică asupra acestuia, l-au exploatat la diferite munci timp de circa un an de zile în Federația Rusă, s. Saprîchina, r-nul Gubchina, reg. Belgorod- la prășit sfeclă, în s. Malosoldatschii, r-nul Belîi, reg. Cursc - la cules mere, în s. Cuzchina, r-nul Cerneanschii- la strîns cartofi.

În luna ianuarie 2005, Cojocarul Igor a reușit să fugă de sub supravegherea persoanelor nominalizate, fiind reținut de autoritățile Federației Ruse și deportat în Republica Moldova.

Tot el, la începutul lunii septembrie 2004, în scop de a trafica copii pentru exploatare prin muncă, împreună cu concubina sa, Ciobanu Victoria, folosind certificatul de naștere pe numele lui Ciobanu Oleg Victor, a.n. 19 octombrie 1992, l-au recrutat pe minorul Bulgaru Gheorghii, a.n. 02 aprilie 1998, originar și locuitor din s. Grozasca, r-nul Ungheni, și aplicând forța fizică l-au exploatat la muncă în s. Malosoldatschii, r-nul Belîi, reg. Cursc- la cules mere și în s. Cuzchina, r-nul Cerneanschii- la strîns cartofi.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor incriminate.

În motivarea apelului, inculpatul a menționat că prima instanță nu a ținut cont de faptul, că nu el, ci concubina sa, Ciobanu Victoria a recrutat persoanele în cauză, fiind cunoscută cu ei, anume ea a organizat transportarea lor, plecând cu 5 zile înainte în Federația Rusă, organizându-le munca. El muncea de rînd cu toții, fiind numit ca „brigadir” din motiv că doar el cunoștea limba rusă, a fost transportat în Federația Rusă de către Ciobanu Victoria, fapt confirmat de părțile vătămate în cauză.

În cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, nu au fost prezentate probe ce ar fi demonstrat faptul înțelegerii sale cu Ciobanu Victoria referitor la traficul persoanelor în cauză, dînsul fiind de-asemenea traficat.

La fel, nu a fost probat faptul că el deținea documentele părților vătămate sau că nu le-ar fi permis acestora întoarcerea acasă, alte persoane fără impedimente au părăsit locul de muncă, de exemplu, martorul Rîsipanu Roman.

Instanța nu a ținut cont de faptul, că împreună cu Cojocarul Igor, el a lucrat doar 32 zile, în rest, 4 luni acesta a lucrat singur, avînd posibilitate reală de a apela la organele de drept și de a pleca acasă.

La pronunțarea sentinței de condamnare, prima instanță nu a ținut cont nici de faptul că părinții minorului Bulgaru Gheorghii au confirmat, în ședința de judecată, că cunoșteau unde pleacă copilul lor, au acceptat plecarea acestuia la muncă peste hotare.

Astfel, nu au fost prezentate probe ce ar fi demonstrat prezența, în acțiunile sale, a elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate.

În ședința instanței de apel, inculpatul a susținut argumentele din apelul declarat, concomitent solicitînd și stabilirea unei pedepse mai blînde în privința sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2013, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului, cu menținerea sentinței, fără modificări.

4.1 În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, vina inculpatului a fost dovedită prin declarațiile părților vătămate Cojocar Igor și Bulgaru Gheorghii, ale martorilor Arhire Ana, Lungu Ștefan, Rîsipanu Roman și Cojocar Tudor cât și prin materialele parvenite de la comisia rogatorie a organelor abilitate ale Federației Ruse.

Astfel, toate acțiunile întreprinse de către Borșci Stepan, în comun cu altă persoană au indicat la intenția directă a ultimului de a trafica ființe umane.

Mai mult, racolarea la un anumit interval de timp a persoanelor în cauză, transportarea din cont propriu, în condițiile când cunoștea că ambii nu dispuneau de acte de identitate, ce le-ar fi permis deplasarea și întoarcerea, folosirea metodelor violente pentru a-i impune să muncească și să-i rețină pe teritoriul unui stat străin, folosirea rezultatului muncii prestate de părțile vătămate, a demonstrat prezența intenției traficului de ființe umane.

5. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recursuri ordinare:

- *avocatul Iftodi Elvira, în numele inculpatului*, invocând ca temei de declarare a recursului art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Borșci Stepan să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. art. 165 alin. (2) lit. d), 206 alin. (2) lit. a) Cod penal din motiv că, la dosar nu există probe ce ar dovedi comiterea acestor infracțiuni de către inculpat.

Astfel, probele administrate în instanțele de judecată au fost apreciate în mod greșit, acestea motivându-și soluția reieșind din declarațiile controversate ale părților vătămate, neținându-se cont de declarațiile inculpatului și ale martorului Rîsipanu Roman, conform cărora, în anul 2005, Ciobanu Victoria i-a propus să meargă în Rusia la lucru, împreună cu inculpatul lucrau de rînd cu toții, nu erau bătuți de nimeni, însă el ulterior a plecat acasă deoarece știa că nu vor fi plătiți pentru munca prestată.

Consideră hotărârile instanțelor de fond ilegale și neîntemeiate deoarece ambele părți vătămate au declarat că au fost recrutați de către Ciobanu Victoria, fiind transportați și însoțiți tot de ea, ultima deținea actele lor și doar ea putea să-i treacă peste hotare.

Instanțele de judecată greșit și-au argumentat poziția prin faptul că vina inculpatului a fost dovedită și prin materialele parvenite de la comisia rogatorie a organelor abilitate ale Federației Ruse, conform cărora, inculpatul a lucrat cu un grup de oameni la lucrări agricole, contractul de muncă fiind întocmit pe numele său, însă astfel de documente, cum ar fi tabelul de decontare, bonurile de plată, lipsesc la materialele cauzei;

- *inculpatul Borșci Stepan*, care invocă ca temei de declarare a recursului art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat, din motiv că vina sa în comiterea infracțiunilor incriminate nu a fost dovedită.

Recurentul invocă faptul că în urma muncilor prestate nu a primit nici un ban, nu a transferat careva sume de bani acasă, deși acolo are familie și 6 copii care necesită să fie întreținuți. Astfel, la materialele cauzei lipsesc careva probe care ar demonstra că el a primit bani pentru munca prestată sau că părțile vătămate urmau să primească salariu.

Consideră hotărârile instanțelor de fond ilegale deoarece el nu a folosit rezultatul muncii prestate de părțile vătămate, iar actele cu care au trecut frontiera ultimii erau pe numele fiilor lui Ciobanu Victoria, el neavînd posibilitatea să-i conducă acasă.

Recurentul menționează că hotărârile de condamnare au fost bazate doar pe declarațiile unor martori și selectiv ale părților vătămate, fiind lăsate fără apreciere declarațiile celorlalți martori și ale sale personale, astfel, instanța de apel urma să aprecieze toate dubiile în favoarea sa, iar sentința de condamnare urma să fie bazată pe probe certe dar nu pe presupuneri.

La fel, este invocat faptul că, la etapa ultimului cuvînt în instanța de apel, a solicitat o pedeapsă mai blîndă, fiind descurajat de către vecinii săi de celulă, crezînd doar că-și va ușura soarta, însă se consideră nevinovat.

6. Verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, ca vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Inculpatul și avocatul Iftodi Elvira, în numele acestuia, au invocat în recursurile ordinare declarate, ca temeii pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Conform pct.8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Însă, instanța de recurs constată că, textul recursurilor declarate nu cuprind o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeii stipulat în pct. 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

În fapt, hotărîrea contestată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Critica privind aprecierea incorectă a probelor administrate pe cauza dată, nu poate fi reținută de instanța de recurs din motiv că un asemenea temeii nu este prevăzut de lege pentru a judeca cauza în ordine de recurs, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanțelor de fond.

Instanțele de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar ca: declarațiile părților vătămate Cojocar Igor și Bulgaru Gheorghii, ale martorilor Arhire Ana, Zderciuc Ion, Lungu Ștefan, Rîsipanu Roman și Cojocar Tudor cît și materialele cauzei ca: rezultatele comisiei rogatorii expediate în adresa autorităților de drept ale Federației Ruse, conform cărora, a fost constatat faptul că Borșci Stepan a desfășurat cu un grup de oameni diverse activități în domeniul agriculturii, contractul de muncă

fiind întocmit pe numele său, toate întreprinderile achitându-se pentru lucrările prestate (vol.I, f.d.116-183), telegrama expediată din R.Ucraina în Moldova pentru Bulgaru Nina, în rezultatul căreia Bulgaru Gheorghii a fost adus acasă de Arhire Ana(vol.I, f.d.105), toate acestea fiind verificate sub aspectul pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, fapt ce face ca concluzia despre condamnarea lui **Borșci Stepan** în baza art. art. 165 alin. (2) lit. d), 206 alin. (2) lit. a) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Astfel, instanțele de fond just au apreciat critic declarațiile inculpatului, potrivit cărora, acesta a negat comiterea celor incriminate și întemeiat au concluzionat asupra săvârșirii de către el a traficului de ființe umane, inclusiv a unei persoane minore, constatînd că inculpatul împreună cu Ciobanu Victoria, fiind concubini, în comun acord, prin înșelăciune, a participat la recrutarea lui Cojocaru Igor și a minorului Bulgaru Gheorghii, la transportarea acestora peste hotarele țării, i-a exploatat, impunîndu-i să presteze diferite munci, inclusiv prin aplicarea violenței, fără a le plăti pentru activitatea desfășurată.

Nu pot fi reținute argumentele recurenților privind faptul că inculpatul singur a fost recrutat și transportat în Federația Rusă de către concubina sa, el muncind alături de ceilalți la diferite activități în care erau antrenați, din motiv că aceste argumente au fost anterior invocate de către inculpat în instanța de apel, ultima corect le-a respins ca nefondate, menționînd că din analiza declarațiilor părților vătămate, ale martorilor, a rezultat faptul că la convorbirile despre plecarea la muncă, la înțelegerile inițiale înainte de plecare erau prezenți atît inculpatul cît și concubina sa, iar din comportamentul acestuia în Federația Rusă, în raport cu cel al altor persoane, nu poate fi concluzionat faptul că el avea conduita unei persoane traficate.

Mai mult ca atît, el nici nu s-a adresat la organele de drept cu o careva cerere pentru a fi trasă la răspundere concubina pentru trafizarea sa.

La fel, va fi respins ca neîntemeiat și argumentul avocatului Iftodi Elvira, potrivit căruia, instanțele de fond, la pronunțarea hotărîrii de condamnare, nu au luat în considerație declarațiile martorului Rîsipanu Roman, dînd prioritate celor ale părților vătămate și ale martorilor menționați mai sus, din motiv că acest argument a fost deja obiect de examinare în instanța de apel și aceasta corect a conchis că *„din declarațiile martorului Rîsipanu Roman a rezultat că Borșci Stepan a participat la trafizarea persoanelor în cauză, a fost persoana care se înțelegea cu angajatorii, stabilea condițiile de muncă, împreună cu V. Ciobanu păstrau documentele la sine, primeau banii, însă nu le transmiteau celor care au prestat munca”*, aceste circumstanțe fiind în coroborare cu celelalte materiale ale cauzei.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunilor pentru care a fost condamnat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în

săvârșirea infracțiunilor imputate, iar nerecunoașterea vinovăției just a fost apreciată de instanțele de judecată ca o tactică de apărare a acestuia.

Ținând cont de cele enunțate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție enunță că recursurile inculpatului și al avocatului Iftodi Elvira urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Din aceste motive, în conformitate cu prevederile pct. 4) alin. (2) art. 432 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Stepan Borșci și avocatul Elvira Iftodi în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2013 în cauza penală în privința lui ***Borșci Stepan Mihail***, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 februarie 2014.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș